

अंतरिम मार्गदर्शक सूचना

जा.क्र./विप्र-७/आउयो/अंतरिम मासु/१४-१५/460 /२०१४

कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे - ४११ ००५

दिनांक :- 2 जून, २०१४

प्रति,

१) मुख्य कार्यकारी अधिकारी,
जिल्हा परिषद -----(सर्व)

२) कृषि विकास अधिकारी,
जिल्हा परिषद -----(सर्व)

विषय :- सन २०१४-१५ मध्ये आदिवासी उपयोजना (क्षेत्रांतर्गत व क्षेत्राबाहेरील) अंतर्गत आदिवासी शेतकऱ्यांना शेतीसाठी अर्थ सहाय्य देण्याची योजना पुर्व तयारीचे दृष्टीने अंतरिम मार्गदर्शक सुचनाबाबत ...

प्रतिवर्षी प्रमाणेच सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षात आदिवासी उपयोजना (क्षेत्रांतर्गत व क्षेत्राबाहेरील) अंतर्गत आदिवासी शेतकऱ्यांना शेतीसाठी अर्थसहाय्य देण्याची योजना राज्यात राबविण्यात येईल. या योजनेअंतर्गत लाभार्थी निवड व त्यांना घटकनिहाय द्यावयाच्या अनुदान लाभाबाबत पूर्वनियोजनाच्या दृष्टीने सोबत अंतरिम मार्गदर्शक सुचना सहपत्रित केल्या आहेत. सद्यःस्थितीत शासनाकडून योजनेचा जिल्हानिहाय मंजूर नियतव्यय उपलब्ध व्हायचा आहे. तथापि, पूर्वतयारीच्या दृष्टीने सन २०१३-१४ साठी मंजूर कार्यक्रमाच्या आधारे प्रस्तुत वर्षाच्या मंजूर कार्यक्रमाच्या ७५ टक्के पर्यंत अनुदान विचारात घेऊन पुर्व नियोजनाची कार्यवाही करावी. सदर अंतरिम मार्गदर्शक सुचना सन २०१३-१४ चा शासन निर्णय व मार्गदर्शक सुचनांचे अधिन राहून निर्गमित करण्यात येत असून प्रत्यक्षात सन २०१४-१५ साठी योजनेच्या प्रशासकीय व वित्तीय मान्यतेबाबत शासन निर्णय प्राप्त झाल्यावर त्यात काही धोरणात्मक बदल असल्यास, त्यानुसार अनुषंगिक बदल अंतीम मार्गदर्शक सुचनेसोबत आपणांस कळविण्यात येतील, याची कृपया नोंद घ्यावी.

सोबत - अंतरिम मार्गदर्शक सूचना

स्वाक्षरीत /-

संचालक

(विस्तार व प्रशिक्षण)

कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

प्रतिलिपी - माहितीसाठी सविनय सादर.

(१) मा. प्रधान सचिव, (कृषी व फलोत्पादन विभाग) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.

(२) मा. सचिव, आदिवासी विकास विभाग मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२

(३) मा.आयुक्त, आदिवासी विकास, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक

प्रत : माहिती व आवश्यक त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित.

(१) विभागीय कृषि सहसंचालक, ----- (सर्व)

(२) प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प----- (सर्व)

(३) अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद----- (सर्व)

सन २०१४-१५ करिता आदिवासी उपयोजने अंतर्गत आदिवासी शेतक-यांना कृषि विकासासाठी अर्थसहाय्य देण्याची योजना (क्षेत्रांतर्गत व क्षेत्राबाहेरील) अंतरिम मार्गदर्शक सूचना

प्रस्तावना :-

आदिवासी उप योजना क्षेत्रातील /आदिवासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील आदिवासी शेतक-यांना शेतीसाठी अर्थसहाय्य देण्याची योजना राज्यात सन १९९३-९४ पासून राबविण्यात येत आहे. या योजनेतर्गत १) जमीन सुधारणा २) निविष्ठा पुरवठा ३) पीक संरक्षण अवजारे/शेतीची सुधारीत अवजारे ४) बैलगाडी ५) बैलजोडी/रेडेजोडी वाटप ६) इन्वेल बोअरिंग ७) जुनी विहीर दुरुस्ती ८) पाईप लाईन ९) पंप संच १०) नवीन विहीर ११) शेततळे १२) परसबाग १३) तुषार/ठिबक संच या बाबींवर आदिवासी प्रवर्गातील शेतक-यांना अनुदानाचा लाभ देण्यात येते. प्रचलीत पध्दतीप्रमाणे सन २०१४-१५ मध्ये सदर योजना राबविण्यासाठी खालील प्रमाणे अंतरिम मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करण्यात येत आहेत.

योजनेचे उद्दिष्ट :- आदिवासी शेतक-यांचे कृषि उत्पादन वाढीस सहाय्य करून त्यांच्या आर्थिक उन्नतीस मदत करणे

१. लाभार्थी निवडीचे निकष :-

१.१ जमीन धारणा :- ज्या शेतक-यांकडे त्यांच्या स्वतःचे नावे ६.०० हेक्टर किंवा त्यापेक्षा कमी शेतजमीन असेल असे शेतकरी लाभार्थी म्हणून निवडीस पात्र राहतील. त्यासाठी जमिन धारणेचा अ'द्ययावत दाखला ७/१२ व ८अ सादर करणे संबंधीत लाभधारकास बंधनकारक राहिल. सदर ७/१२ व ८अ बाबत काही समस्या उद्भवल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित कागदपत्रे स्वाक्षरीत करणाऱ्या कर्मचारी/अधिकारी यांची राहिल.

१.२ जातीबाबतचा दाखला :- लाभार्थी हा आदिवासी शेतकरी असणे बंधनकारक आहे. दारिद्र्य रेषेखालील (बी.पी.एल) यादीमध्ये ज्या आदिवासी जमातीच्या व्यक्तीचे नाव समाविष्ट असेल अशा लाभधारकांसाठी शासनाने प्राधिकृत केलेल्या अधिकाऱ्यांच्या स्वाक्षरीच वैध दाखला ग्राह्य धरावा. त्याबाबत काही समस्या उद्भवल्यास त्याची जबाबदारी संबंधित दाखला देणाऱ्या अधिकारी/कर्मचारी यांची राहिल. विशेष घटक योजनेमध्ये दारिद्र्य रेषेखालील अनुसूचित व्यक्तीसाठी ज्या योजना असतील त्या योजनेकरीता समाजकल्याण विभागाच्या दिनांक ७ जानेवारी १९९७ चे सुचनांप्रमाणे पुन्हा तहसिलदार यांच्या सहीचा जातीचा दाखला आणणे आवश्यक राहत नाही. त्याच धर्तीवर दारिद्र्य रेषेखालील आदिवासी व्यक्तीसाठी पुन्हा तहसिलदार यांच्या सहीचा दाखला आवश्यक राहणार नाही.

दारिद्र्य रेषेखालील यादीमध्ये (बीपीएल) लाभार्थ्यांचा समावेश नसेल तर अशा लाभार्थीसंबंधी प्रस्तुत योजनेतर्गत लाभार्थी निवडीच्या सूचना खालीलप्रमाणे आहेत.

१.३ उत्पन्नाचा दाखला : दारिद्र्य रेषेखालील (बीपीएल) यादीत अंतर्भूत शेतक-यांसाठी वार्षिक उत्पन्नाच्या मर्यादेची अट राहणार नाही. मात्र, अन्य आदिवासी शेतक-यांच्या बाबतीत ज्या शेतक-यांची जमीनधारणा ६ हेक्टर किंवा त्यापेक्षा कमी आहे आणि ज्यांचे सर्व मार्गांनी मिळणारे वार्षिक उत्पन्न रुपये २५,०००/- चे मर्यादेत आहे असे शेतकरी लाभार्थी पात्र ठरतील. अशा शेतक-यांना संबंधित तहसिलदार यांचेकडून उत्पन्नाचा अ'वत दाखला घेणे व अर्जासोबत सादर करणे बंधनकारक राहिल.

२. लाभार्थीची निवडीचा प्राधान्यक्रम:

२.१. दारिद्र्य रेषेखालील आदिवासी शेतकरी ज्यांची जमीनधारणा सहा हेक्टर किंवा त्यापेक्षा कमी आहे अशा इच्छूक शेतकऱ्यांची खालील प्राधान्य क्रमाने जिल्हा निवड समितीने निवड करावी.

अ) २ हेक्टर पर्यन्त जमीनधारणा असलेल्या शेतक-यांना प्रथम प्राधान्य देण्यात यावे.

ब) २ हेक्टर ते ४.०० हेक्टर जमीनधारणा असलेल्या शेतक-यांना द्वितीय प्राधान्य

क) ४.०० ते ६.०० हेक्टर जमीनधारणा असलेल्या शेतक-यांना तृतीय प्राधान्य.

२.२. शेतकरी स्वतः शेती विकास योजनेची कामे हाती घेण्यास इच्छुक असावा.

२.३. आदिवासी उपयोजना क्षेत्रातील आणि आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील लाभार्थी निवडतांना लाभार्थी हे शासन निर्णयानुसार खालील टक्केवारीत कातकरी, कोलाम व माडिया गोंड या आदिम जमातीचे असण आवश्यक राहिल.

अ.क्र.	आदिम जमातीचे नाव	जिल्हा	टक्केवारी
अ	कातकरी	ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, पुणे, नाशिक इतर जिल्हे	२० % १० %
ब	कोलाम	यवतमाळ, चंद्रपूर, नांदड इतर जिल्हे	२० % १० %
क	माडिया गोंड	गडचिरोली	२५ %

२.४. जिल्ह्यातील अत्यंत मागासलेल्या तालुक्यातील (उदा. नंदुरबार जिल्ह्यातील अक्कलकुवा, धडगाव) जास्तीत जास्त लाभार्थी निवडण्यात यावे. या धर्तीवर इतर तालुका निहाय उद्दिष्ट तयार करून कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी कृषि आयुक्तालयास व आयुक्त, आदिवासी विकास आयुक्तालय, नाशिक यांना पाठवावे.

२.५. वनग्रामातील व वनजमीनीचा एक साली लीज धारकापैकी ज्या लाभार्थीकडे ७/१२ उतारा नाही, परंतु त्यांच्याकड जमीनीचा प्रत्यक्ष ताबा आहे व जिल्हाधिका-यांकडे अतिक्रमण नियमित करण्याबाबत व पट्टा देणेबाबत वन विभागातर्फे तयार करण्यात आलेल्या व केंद्र शासनाकड शिफारस करण्यात आलेल्या आदिवासी शेतक-यांची खात्री करून या योजनेतील देय घटकांचा मागणीनुसार लाभ देण्यात यावा.

२.६. एकाच व्यक्तीला एकापेक्षा जास्त वेळा लाभ मिळणार नाही, याची खात्री करूनच योजनेतील घटकांचा लाभ द्यावा. एकापेक्षा जास्त वेळा लाभ दिल्याचे आढळून आल्यास संबंधितांवर जबाबदारी निश्चित करून कठोर कारवाई करण्यात येईल.

२.७. लाभार्थींना लाभ देते वेळी समुह विकास (Cluster approach) दृष्टीकोन समोर ठेवून मागास तालुक्यातील अत्यंत मागासलेल्या गावाची निवड करून प्राधान्याने लाभ देण्यात यावा.

३. लाभार्थी निवड समिती :- या योजनेतर्गत तालुका स्तरावर गट विकास अधिकारी यांनी योजनेस विविध प्रसिध्दी माध्यमांद्वारे व्यापक प्रमाणात प्रसिध्दी द्यावी. योजने बाबत सविस्तर माहिती ठळकपणे सूचना-फलकावर लावावी. लाभधारकांकडून अर्ज/प्रस्ताव मागवावेत. लाभार्थ्यांच्या निवडीबाबत ग्रामसभेस अवगत करावे. प्राप्त अर्जांची /प्रस्तावांची योजनेच्या निकषांआधारे काटेकोरपणे छाननी करावी. पात्र ठरणान्या अर्जदारांची यादी त्यांनी तात्काळ जिल्हास्तरीय समितीकडे शिफारसीसह पाठवावी. अपात्र ठरणान्या अर्जदारास त्याचे कारणांसह उणिवांच्या पूर्ततेस पुरेसा कालावधी देऊन तसे लेखी कळवावे. अर्जदाराने संबंधितांनी उणिवांची पूर्तता केल्यास त्याबाबत खात्री करावी व ज्या दिनांकास परिपूर्ण अर्ज/प्रस्ताव प्राप्त होईल त्या दिनांकास तो क्रमवारीत नोंदवावा. तालुकास्तरावर तयार करण्यात येणाऱ्यां पात्र अर्जदार/लाभधारकांचे बाबत भविष्यात काही उणिवा/समस्या उद्भवयास त्यास संबंधीत गट विकास अधिकारी सर्वस्वी जबाबदार राहतील.

पंचायत समिती स्तरावरून जिल्हा परिषद कार्यालयास प्राप्त होणाऱ्या पात्र अर्जदारांच्या तयार केलेल्या संभाव्य यादीमधून लाभार्थ्यांची निवड करण्यासाठी जिल्हा स्तरावर खालीलप्रमाणे समिती राहिल.

अतिरिक्त मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जि.प.	-	अध्यक्ष
जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी	-	सदस्य
कार्यकारी अभियंता, लघुसिंचन, जि.प.	-	सदस्य
भूजल सर्वेक्षण यंत्रणेचे जिल्हास्तरीय अधिकारी	-	सदस्य
प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प	-	सदस्य
कृषि विकास अधिकारी, जि. प.	-	सदस्य सचिव

सदर समितीने सर्व प्राप्त अर्जांची/प्रस्तावांची योजनेच्या निकषांआधारे काटेकोरपणे छानणी करावी. छानणीअंती पात्र ठरणा-या अर्जदारांची/प्रस्तावांची यादी गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती यांना कळवावी. अपात्र ठरणा-या अर्जदारांस त्याचे कारणांसह उणीवांच्या पूर्ततेस पुरेसा कालावधी देवून तसे लेखी कळवावे. अर्जदाराने संबंधितांनी उणीवांची पूर्तता केल्यास त्याबाबत खात्री करावी व ज्या दिनांकास परिपूर्ण अर्ज/प्रस्ताव प्राप्त होईल त्या दिनांकास तो क्रमवारीत नोंदवावा. जिल्हास्तरावर अंतीम करण्यात येणा-या पात्र अर्जदार/लाभधारकांचेबाबत भविष्यात काही उणीवा/समस्या उदभवल्यास त्यास कृषि विकास अधिकारी जबाबदार राहतील. निवड अंतीम करताना महीला लाभार्थी, अपंग लाभार्थी इत्यादींबाबत शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले आदेश विचारात घेवून प्रमाणानुसार संबंधित लाभार्थींची निवड करणे ही जिल्हास्तरीय समितीची जबाबदारी राहिल. “प्रथम प्राप्त प्रथम प्राधान्य” या तत्वानुसार लाभार्थी निवडीची प्रक्रीया करावी.

सदर योजना दोन आर्थिक वर्षात राबविण्यात येत असल्याने मागील आर्थिक वर्षात निवडलेल्या लाभार्थ्यांपैकी ज्यांनाप अपूर्ण लाभ दिला आहे त्यांना उर्वरीत लाभ देण्यासाठी लागणारा निधी विचारात घेवून शिल्लक राहणाऱ्या निधीतून नवीन लाभार्थींची निवड करावी. शासनाकडून प्रत्याक्षात उपलब्ध होणाऱ्या निधीच्या प्रमाणातच लाभार्थी निवड अंतीम करावी, जेणेकरून प्रकरणे प्रलंबीत राहण्याचा व शासनावर अतिरिक्त आर्थिक बोजाचा प्रश्न भविष्यात निर्माण होणार नाही.

४. लाभार्थ्यांची निवड रद्द करणे : लाभार्थींच्या निवडीचे अंतीम अधिकार जिल्हास्तरीय समितीला राहतील. खालील कारणांमुळे जर काही लाभार्थींची निवड रद्द करणे क्रमप्राप्त असल्यास त्याचेही सर्वस्वी अधिकार जिल्हा स्तरीय समितीस राहतील.

४.१ समितीने निवड केलेला शेतकरी मयत झाल्यास.

४.२ निवड झालेला शेतक-याने आपली सर्व शेतजमीन विकून तो भुमीहीन झाला असल्यास.

४.३. निवड झालेला शेतकरी शेती विकास योजना हाती घेण्यास इच्छूक नसल्यास.

४.४. निवड झालेला शेतक-याने अर्थसहाय्य घेण्यास नकार दिल्यास.

४.५. निवड झालेला शेतकरी योजनेखाली घेतलेल्या अनुदानाचा गैरवापर करत असल्याचे निदर्शनास आल्यास.

४.६. लाभार्थींची निवड शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार झाली नसल्याचे आढळून आल्यास.

वरील परिस्थितीमुळे लाभार्थ्यांची निवड रद्द झाल्यास त्याबाबत कागदोपत्री सर्व आवश्यक पुरावे ठेवून तसे लाभधारकास लेखी कळविणे कृषि विकास अधिकारी यांना बंधनकारक राहिल.

४.७. मयत झालेल्या लाभधारकाबाबत त्यांचे कायदेशीर वारसांची निवड जिल्हा स्तरीय समितीने करावी व शिल्लक राहिलेले अर्थसहाय्य त्यांना देण्यात यावे. याबाबत कायदेशीर बाबींची सर्वतोपरी पूर्तता करून घेण्याची जबाबदारी जिल्हा स्तरीय समितीची राहिल.

वरील कारणामुळे लाभार्थ्यांची निवड रद्द करून त्याऐवजी विहित केलेल्या अटींची पूर्तता करणा-या पुढील लाभार्थ्यांची विहित पध्दतीने निवड जिल्हा स्तरीय समितीने करावी.

लाभार्थीना योजनेचा लाभ वेळेवर देण्याचे दृष्टीने माहे जून २०१४ अखेर लाभार्थी निवडीची प्रथम प्रक्रीया पूर्ण करणे अनिवार्य आहे. त्यासाठी कालबद्ध कार्यक्रम कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी तयार करून सर्व गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती यांना कळवावा व त्याचे संनियंत्रण करावे. प्रत्यक्षात मंजूर झालेला कार्यक्रम विचारात घेवून प्रत्यक्षात उपलब्ध निधीच्या मर्यादेत निवड केलेल्या लाभार्थीना लाभ द्यावा व अतिरिक्त लाभार्थींची आवश्यकता असल्यास प्रतिक्षायदीवरील लाभार्थींची योग्य प्रमाणात निवड करावी. माहे जुलै ते ऑक्टोबर या कालावधीत योजनेतील नवीन विहीर या बाबी व्यतिरिक्त अन्य बाबींचा लाभार्थीना पूर्ण लाभ देणे आवश्यक राहिल. त्यानुसार नियोजन करण्याची दक्षता घेण्यात यावी. जेणेकरून अन्य बाबींची प्रकरणे प्रलंबीत राहणार नाहीत याची दक्षता घ्यावी.

सदर योजनेतर्गत निवड करण्यांत आलेल्या लाभार्थ्यांना दोन आर्थिक वर्षांच्या कालावधीत लाभार्थ्यांच्या गरजेनुसार विविध घटकांचा उपलब्ध अनुदान मर्यादेपर्यंत लाभदयावयाचा आहे. त्यानुसार सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात निवड करण्यांत आलेल्या मात्र देय अनुदानाच्या कमाल मर्यादेपर्यंत पूर्ण लाभ न मिळालेल्या लाभार्थ्यांना प्राधान्याने सन २०१४-१५ मध्ये लाभ देण्यात यावा. तदनंतर उर्वरीत निधीच्या मर्यादेत सन २०१४-१५ करीता नविन लाभार्थी निवडून नव्याने निवडलेल्या लाभार्थ्यांना लाभ देताना प्रत्यक्ष प्राप्त अनुदातून जेवढ्या लाभार्थीना पूर्ण लाभ देता येईल तो प्राथम्याने पूर्ण करावा, जेणेकरून मागील आर्थिक वर्षात निवडलेल्या लाभार्थ्यांची प्रकरणे प्रलंबित राहणार नाहीत, याची दक्षता घ्यावी. मागील प्रकरणांवरून असे निदर्शनास येते की, मागील आर्थिक वर्षात अपूर्ण लाभ दिलेल्या लाभार्थींचा उर्वरित लाभ पूर्ण न करता नविन आर्थिक वर्षात नविन लाभार्थी निवड करून त्यांना लाभ दिला जातो. तदनंतर लाभ देण्याचा दोन वर्षांच्या कालावधीची मुदत संपल्यावर अपूर्ण लाभार्थीना लाभ देण्याचे दृष्टीने मुदतवाढ देण्यासाठी आग्रह धरला जातो. ही कार्यवाही शासनाच्या सुचनांशी विसंगत ठरते. त्यामुळे जिल्हयासाठी मंजूर आर्थिक लक्षांकातून प्रथमतः सन २०१३-१४ मधील अपूर्ण लाभ दिलेल्या शेतक-यांना प्राधान्याने लाभ दयावयाची रक्कम निश्चित करावी व नंतर उर्वरीत अनुदानातून नव्याने लाभार्थींची निवड करावी. चालू आर्थिक वर्षात निवड केलेल्या लाभार्थ्यांना लाभ द्यावयाचे घटक लाभार्थींची लेखी मागणी घेवून निश्चित करावेत व त्यानुसार कार्यक्रम आराखडा तयार करावा.

५. प्रसिध्दी : या योजनेची माहिती सर्व शेतकरी बांधवांना व्हावी या दृष्टीने विभागीय स्तरावर विभागीय कृषि सह संचालक व जिल्हा स्तरावर कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी व्यापक प्रमाणात प्रसिध्दी द्यावी. गट विकास अधिकारी यांनी तालुका स्तरावर व्यापक प्रमाणात प्रसिध्दी द्यावी. आपल्या क्षेत्रातील स्वयंसेवी संस्थांशी संपर्क साधून त्यांच्या मार्फत देखील प्रसिध्दी द्यावी. सदर योजनेची सविस्तर माहिती पंचायत समिती स्तरावर गट विकास अधिकारी, कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) तसेच जिल्हा स्तरावर जिल्हा कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) यांच्याकडे उपलब्ध असावी. लाभ दिलेल्या लाभार्थ्यांची यादी ग्रामसभेस सादर करण्यात यावी.

५.१ योजनेची माहिती सर्व सामान्य लोकांना व स्वयंसेवी संस्थाना होण्याकरीता स्थानिक वर्तमान पत्रात, गावात दवंडी या द्वारे प्रसिध्दी देण्यांत यावी. विभागीय संपर्क कक्ष, माहिती व जनसंपर्क मंत्रालय, मुंबई यांच्या दि. २२ मार्च, २००२ रोजीच्या सुचने नुसार ग्रामिण/शहरी अनुसुचित जमातीतील घटकांना आदिवासी उप योजने संबंधीची माहिती मिळणे संदर्भात प्रदर्शने आयोजित करण्यात येतात, सदर प्रदर्शनास उपस्थित राहून जास्तीत जास्त प्रसिध्दी देण्यांत यावी.

६. प्रकल्प तयार करणे : सदर योजनेतर्गत लाभार्थ्यांची निवड करण्यासाठी तालुकास्तरावर गट विकास अधिकारी यांनी कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) यांच्यामार्फत विहित नमुन्यात लाभार्थींकडून अर्ज मागवावेत. अर्जाची छाननी करून पात्र ठरणान्या लाभार्थ्यांची गट विकास अधिकारी यांनी परिच्छेद (३) मध्ये नमुद केलेल्या जिल्हा निवड समितीच्या सदस्य सचिवाकडे सादर करावी.

६.१. जिल्हा निवड समितीने निवड केलेल्या लाभार्थी शेतक-यांचा कृषि उत्पादन वाढविण्यासाठी गट विकास अधिकारी यांनी आराखडा तयार करण्यात यावा.

६.१.१. प्रत्येक जिल्हयांचा विस्तार व फलोत्पादन विकास आराखडा तयार करण्यात येतो त्यामध्ये या योजनेचा न चुकता अंतर्भाव करण्यात यावा.

६.१.२. लाभार्थ्यांना सोबतच्या परिशिष्ट (एक) नुसार योजनेतर्गत समाविष्ट असलेल्या घटकांपैकी एक किंवा अधिक घटकांचा लाभ त्यांच्या गरजेनुसार घेता येईल. नविन विहीर या घटकाचा ज्या लाभार्थ्याने लाभ घेतला आहे त्यांना भूस्तर प्रकारानुरूप सद्यःस्थितीतील अनुदान मर्यादा रु. ७०,०००/- ते रु. १,००,०००/- पर्यंत लाभ अनुज्ञेय राहिल. भूजल सर्वेक्षणानुसार विविध जिल्ह्यांसाठी ठरविण्यात आलेल्या भूस्तर प्रकाराच्या खर्चाचे मापदंडाचे अधीन राहून अनुदान अनुज्ञेय राहिल. नविन विहीर घटकाचा लाभ घेणाऱ्या लाभार्थ्यांस सदर योजनेतील इतर घटकांचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही. नविन विहीर या घटकाचा लाभ शक्यतो महात्मा गांधी ग्रामीण रोजगार हमी योजना या केंद्र शासनाच्या योजनेतून देवून विशेष घटक योजनेतर्गत नविन विहीर या घटका व्यतिरिक्त योजनेतील इतर घटक प्रामुख्याने सुक्ष्म सिंचन, पंपसंच, पाईपलाईन, निविष्ठा व सुधारित औजारे यांचा लाभ दिल्यास लाभार्थीला सिंचन सुविधेसह कृषि उत्पादन वाढीसाठी आवश्यक सुविधा उपलब्ध होतील आणि पर्यायाने त्याच्या उत्पन्नास स्थैर्य प्राप्त होईल या दृष्टीने लाभार्थ्यांस उद्युक्त करावे. नविन विहीर या घटका व्यतिरिक्त इतर घटकांचा लाभ घेणाऱ्या लाभार्थ्यांना लाभार्थी कमाल मर्यादा रुपये ५०,०००/- राहिल. अशा लाभार्थ्यांचा लाभ शक्यतो त्याच आर्थिक वर्षात पूर्ण करण्याचा प्रयत्न करावा.

६.२ योजनेचे मूल्यमापन त्रयस्थ यंत्रणेमार्फत करून घ्यावयाचे असल्याने योजनेतील लाभार्थी व त्यांना दिलेले लाभ याबाबत सन १९९२-९३ पासूनची माहिती, लाभार्थीच्या याद्या, दिलेल्या घटकांचे लाभ व प्रत्यक्ष झालेल्या खर्चाची घटकनिहाय माहिती संकेत स्थळावर लोड करावी. याबाबत स्वतंत्ररित्या परिपत्रक निर्गमित करण्यात आले आहे. सदर माहिती तात्काळ आयुक्तालयास सादर करावी. योजनेच्या फलश्रुतीबाबत संबंधी कृषि विकास अधिकारी यांनी प्रति वर्षी समग्र अहवाल आयुक्तालयास दोन प्रतीत सादर करावा.

६.३. यापूर्वी आपल्या जिल्ह्यात राबविण्यात आलेल्या सदर योजनेतील लाभार्थ्यांची यशोगाथा रंगीत फोटोसह तयार करण्यात यावी. लोकप्रतिनिधींना सदरची कामे दाखवून त्यांचे अभिप्राय घ्यावेत. यशोगाथा व लोक प्रतिनिधींचे अभिप्राय कृषि आयुक्तालयास दोन प्रतीत तात्काळ पाठविण्यात यावेत.

६.४ योजनेचा लाभार्थ्यांना लाभ देतांना अनुदानाची रक्कम रोख स्वरूपात न देता वस्तुरूपाने द्यावयाची आहे. ज्या ठिकाणी आवश्यक असेल अशा बाबीकरीता लाभार्थ्यांचे बँकेत खाते उघडून खात्यावर अनुदानाची रक्कम जमा करण्यांत यावी.

६.५ वैयक्तिक लाभार्थी निवडतांना महिला लाभार्थींना निर्धारित झालेल्या प्रमाणात प्राधान्य देण्यात यावे.

६.६ एकूण मंजूर निधीपैकी ३ टक्के निधी आदिवासी अपंग शेतकऱ्यांसाठी राखून ठेवावा. परंतू असे लाभार्थी प्रयत्न करूनही उपलब्ध झाले नाहीत तर त्याबाबत आवश्यक अभिलेख संग्रहित ठेऊन इतर आदिवासी शेतकऱ्यांना लाभ देण्यात यावा.

६.७ सन २०१२-१३ व सन २०१३-१४ मध्ये लाभ दिलेल्या लाभधारकांची यादी जिल्हा परिषद/पंचायत समिती/जिल्हा अधिकारी/आदिवासी विभागाच्या कार्यालयात लावण्यात यावी. अनुदानाची नोंद पंचायत समिती स्तरावर स्वतंत्र रजिस्टरमध्ये ठेवण्यांत यावी. सदर रजिस्टर कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) पंचायत समिती यांनी प्रमाणित करावे. त्याची गट विकास अधिकारी यांनी वेळोवेळी तपासणी करून वेळोवेळी साक्षांकीत करावे. सदर अभिलेख वेळोवेळी तपासणीसाठी तपासणी अधिकाऱ्यास उपलब्ध करून द्यावेत.

६.८. चालु वर्षाचा आराखडा करताना मागील वर्षाच्या लाभार्थी साठी आवश्यक असलेले अनुदान व चालु वर्षात निवड केलेल्या लाभार्थ्यांना आवश्यक असलेले अनुदान हे एकुण मंजूर झालेल्या निधीपेक्षा जादा राहणार नाही याची कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी खात्री करावी.

६.९. लाभार्थीची निवड केल्यानंतर लाभार्थीची यादी तयार करून विभागीयस्तरावर विभागीय कृषि सहसंचालक, जिल्हास्तरावर कृषि विकास अधिकारी, पंचायत समिती स्तरावर गट विकास अधिकारी यांचे कार्यालयात ठेवावी. कार्यक्रम अंमलबजावणी झाल्यानंतर लाभार्थीची यादी जिल्हा परिषदेच्या संकेत स्थळावर ठेवण्यात यावी. तसा उल्लेख मासिक प्रगती अहवालात करण्यांत यावा.

७. अनुदानाचे स्वरूप/पध्दती: या योजने अंतर्गत निवड केलेल्या लाभार्थ्यांना अनुज्ञेय अनुदानाची रक्कम रोख स्वरूपात देय नसून योजनेतील मंजूर घटकांद्वारे द्यावयाची आहे. नविन विहीर, जुनी विहीर दुरुस्ती, बैल/रेडेजोडी याबाबींसाठी अनुदानाची रक्कम लाभार्थ्यांचे बँक खात्यात जमा करण्यात यावी.

या योजनेमध्ये एकूण तेरा बाबींवर अर्थसहाय्य देय आहे. तथापी, प्रती लाभार्थी अनुज्ञेय उच्चतम अनुदान मर्यादेनुसार (मुद्दा क्र.६.१.२) लाभार्थीस लाभ अनुज्ञेय राहिल. लाभार्थ्यांस कोणत्या बाबींची निकड आहे हे त्यांचेकडून लेखी घेवून त्याप्रमाणेच लाभ देण्यात यावा.

८. खर्चाचे नियोजन :-

प्रत्येक लाभार्थीची आर्थिक स्थिती, त्यांची एकूण जमीन व इतर साधनांची उपलब्धता विचारात घेऊन त्या लाभार्थ्यांस कोणकोणत्या बाबींवर अर्थसहाय्य द्यावयाचे आहे याबाबतचा प्रारूप आराखडा लाभार्थींच्या सहमतीने तयार करावा. अशा प्रकारचा आराखडा तालुका स्तरावर कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) व जिल्हा स्तरावर संबंधित जिल्हा कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) यांनी तयार करावा व त्याप्रमाणे वित्तीय वर्षात बाबवार खर्चाचे नियोजन करण्यात यावे.

९. योजनेच्या अंमलबजावणीचा कालावधी: या योजने अंतर्गत निवड करण्यात येणा-या प्रत्येक लाभार्थींसाठी योजना राबविण्याचा कालावधी दोन आर्थिक वर्षांचा राहिल. म्हणजेच, लाभार्थींची निवड झालेले आर्थिक वर्ष व त्याच्या पुढील आर्थिक वर्ष अशा दोन वर्षांच्या कालावधीत लाभ देण्यात यावा. मागील आर्थिक वर्षात अपूर्ण लाभ दिलेल्या लाभार्थींचा उर्वरित लाभ पूर्ण दिल्यानंतरच चालू आर्थिक वर्षात नविन लाभार्थी निवड करून त्यांना लाभ देण्यात यावा. जेणेकरून मागील आर्थिक वर्षात निवडलेल्या लाभार्थ्यांना परिपूर्ण लाभ देऊन प्रकरणे प्रलंबित राहणार नाहीत. प्रस्तुत कालावधीतच संपूर्ण लाभ देण्याचे दृष्टीने नियोजन व अंमलबजावणी करावी.

१०. अनुदानाच्या गैरवापरास प्रतिबंध:-

१०.१. या योजनेत निवड झालेल्या लाभधारक शेतक-यांनी अनुदानाचा गैरवापर केल्याचे सिध्द झाल्यास, अशा लाभार्थ्यांकडून अनुदानाची वसुली करण्यात येऊ नये तथापि अशा लाभार्थ्यांना या योजनेत त्यापुढे कोणत्याही प्रकारचा लाभ देऊ नये. अशा लाभार्थ्यांचे नाव काळ्या यादीत टाकून सर्व संबंधित इतर विभागांना पाठविण्यात यावी अशा शासनाच्या पत्रान्वये सूचना आहेत. या योजनेतर्गत निवड झालेला शेतकरी अर्थसहाय्याचा दुरुपयोग करणार नाही यासाठी योजना राबविणा-या अधिका-यांनी वेळावेळी भेटी देऊन तपासणी करावी व त्यादृष्टीने उपाय योजना करावीत. दिलेल्या प्रत्येक भेटीची नोंद त्यांच्या दौरा दैनंदिनीत ठेवावी.

१०.२. लाभार्थींची निवड करताना शासनाने विहित केलेल्या निकषांनुसार निवड झाली नसल्याचे सिध्द झाल्यास चुकीच्या निवडीबाबत, तसेच लाभधारकाला देण्यात आलेल्या अनुदानाच्या रक्कमाबाबत काही गैरव्यवहार झाल्याचे सिध्द झाल्यास त्याची जबाबदारी निश्चित करून संबंधित कर्मचारी /अधिका-यांकडून लाभार्थ्यांना दिलेल्या अर्थसहाय्याची रक्कम एकरकमी वसूल करण्यात येईल.

११. लेखा पध्दती :- लाभार्थ्यांना देण्यात येणाऱ्या बाबवार अर्थसहाय्याची योजनानिहाय, बाबनिहाय व लाभार्थीनिहाय नोंद करण्याकरिता पंचायत समिती स्तरावर नोंद वही ठेवण्यात यावी व त्यामध्ये लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या अनुदानाची बाबनिहाय नोंद ठेवण्यात यावी. तसेच जिल्हा कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) यांनी जिल्हा परिषद स्तरावर देखील लाभार्थ्यांना देय व देण्यात आलेल्या लाभ घटकांची नोंद नोंदवहीत ठेवणे बंधनकारक आहे. या नोंदवहीची तपासणी कृषि विकास अधिकारी यांनी वेळोवेळी करून त्यातील नोदी साक्षांकित करणे बंधनकारक राहिल. पंचायत समिती स्तरावरील नोंदवह्या व अभिलेख जिल्हा कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.)/कृषि विकास अधिकारी यांनी भेटीच्या वेळी तपासून तशी नोंद पंचायत समिती स्तरावरील नोंदवहीमध्ये घेण्यात यावी. सदर अभिलेख वेळोवेळी अ'यावत करावेत व तपासणीवेळी तपासणी अधिकाऱ्यास उपलब्ध करून द्यावेत.

लाभार्थ्यांना दिलेल्या अर्थसहाय्याची लाभार्थी स्तरावर नोंद ठेवण्यासाठी लाभार्थी नोंद पुस्तिका देण्यात यावी. या नोंद पुस्तिकेत दिलेल्या अर्थसहाय्याची नोंद वेळोवेळी संबंधित अधिकाऱ्यांनी न चुकता करावी व त्यावर स्वाक्षरी करावी.

११ (अ) आदिवासी उपयोजनेचा निधी अर्थसंकल्पीत करणे :-

आदिवासी उपयोजनेचा निधी अर्थसंकल्पीत करणे, वितरीत करण व या निधीतील कामांना प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतची सुधारीत कार्यपध्दती नुसार आदिवासी विकास विभागाच्या शासन निर्णय क्र. टिएसपी - २००८/ प्रक्र. ६/का.६ मंत्रालय मुंबई दि. १६ डिसेंबर २००९ नुसार खालीलप्रमाणे कार्यवाही बाबत सुचना दिलेल्या आहेत.

(i) संबंधित जिल्ह्याचे जिल्हाधिकारी हे त्या जिल्ह्याच्या आदिवासी उपयोजनेसाठी निधी वाटपा संबंधात नियंत्रक अधिकारी राहतील. हे त्यांना प्राप्त झालेल्या निधीचे कार्यान्वयीन यंत्रणला पुर्नवाटप करण्यास ते सक्षम राहतील.

(ii) आदिवासी उपयोजनेचे रूपांतर जिल्हाधिकारी कार्यालयांनी अर्थसंकल्पीय विवरणपत्रात आदिवासी उपयोजनेच्या लेखाशिर्षाखाली करावे. संबंधीत कार्यान्वयीन यंत्रणांच्या सल्ल्याने प्रतिमाह खर्चाचा तपशिल निधी (Cash Flow) तयार करावा.

(iii) जिल्हा योजनेतील केंद्र पुरस्कृत योजनेतील राज्य हिशशाची तरतूद जिल्हा योजनेमध्ये करून अर्थसंकल्पीय तरतूद वाटप जिल्हाधिकारी कार्यान्वयीन यंत्रणला करतील.

(iv) जिल्हाधिकारी यांनी आदिवासी विकास विभागाकडून निधी प्राप्त झाल्यापासून जास्तीत जास्त एक महिन्याचे आत कार्यान्वयीन यंत्रणांना निधीचे वाटप करणे आवश्यक राहिल. एखाद्या जिल्हाधिका-याने सदर जबाबदारी वेळीच पार पाडली नाही तर संबंधीत विभागीय आयुक्त यांनी संबंधीत जिल्हाधिका-याकडून निधी वाटपाचे काम पूर्ण करून घेणे अनिवार्य राहिल.

(v) आदिवासी उपयोजनेतील जिल्हास्तरीय योजनांचे मासिक खर्चाचे अहवाल दरमहा ५ तारखेपर्यंत जिल्हाधिकारी यांना संबंधीत कार्यान्वयीन यंत्रणा सादर करतील .

वरील सुचनानुसार कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी जिल्हास्तरीय आराखडा तयार करून त्यानुसार जिल्हा नियोजन विकास परिषद (डीपीडीसी) मध्ये आवश्यक तरतूद मंजूर करून घ्यावी .त्यानुसार जिल्हाधिकारी यांना निधी प्रवाह (Cash Flow) सादर करून अनुदान उपलब्ध करून घ्यावे व खर्चाची कार्यवाही करावी. केलेल्या कार्यवाहीचा मासिक प्रगती अहवाल जिल्हाधिकारी व कृषि आयुक्तालयास दरमहा १० तारखेपर्यंत सादर करावेत. जिल्हाधिकारी कार्यालयास निधीची मागणी करून अनुदान उपलब्ध करून घेण्याची सर्व जबाबदारी कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांची राहिल.

११ (ब) अन्य प्रचलीत योजनांचा लाभ देणे (Convergence of ongoing Schemes)

राज्यात अनुसूचित जमातीमध्ये दारिद्र्य व कुपोषणाचे प्रमाण अधिक आहे. त्यामुळे त्यांना अन्न सुरक्षा देवून आर्थिक उन्नतीस सहाय्य करणे. त्याचं विकासाच्या नियोजनांचा प्रमुख भाग राहिल. यापूर्वी सदर योजनेखाली निविष्ठा पुरवठ्यावर भर देण्यात येत होता. तथापि, पुढील काळात यात अमुलाग्र बदल करून प्रत्येक कुटुंबातील किमान एका युवकास उच्च मुल्यांकित शेती तंत्रज्ञानकडे वळविण्याचे दृष्टिने त्यांना प्रशिक्षित करणे. कृषि, फलोत्पादन, दुग्धव्यवसाय, मत्स्यशेती, पशुसंवर्धन इ. विविध विभागांच्या योजनांची जोड देऊन सर्वांगीण विकास साधणे हे नियोजनांचे प्रमुख अंग बनेल.याशिवाय शेतात मृद व जल संधारणासाठी समपातळी बांध,ग्रेडेड बंडीग, कंपार्टमेंट बंडीग यासारख्या योजना राबवाव्यात.शेतीसाठी जलसिंचनांचा स्त्रोत निर्माण करण्यासाठी शेततळी अथवा विहीरींचे नियोजन करणे हाही भविष्यातील नियोजनांचा प्रमुख भाग राहिल.

कृषि विभागाच्या विविध योजनांतर्गत अनुसूचित जमातीतील पात्र लाभार्थ्यांना योजनांच्या प्रशिक्षणांचा लाभ अग्रक्रमाने देणे आवश्यक आहे.या करीता कृषि विकास अधिकारी जिल्हा परिषद यांनी संबंधीत जिल्ह्यांच्या जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिका-यांनी संपर्कात राहून या वर्गातील शेतकरी/निवडलेले लाभार्थी प्रशिक्षित करण्याची याची

दक्षता घ्यावी निवड झालेल्या शेतकऱ्यांची तालुका निहाय यादी जिल्हा अधीक्षक कृषि अधिकारी व तालुका कृषि अधिकारी यांना पाठवावी.

बिजोत्पादन, इतर योजनांतील निविष्ठा, कृषि यांत्रिकीकरणांतर्गत औजारे, फलोत्पादन विभागाकडील विविध योजनांचा लाभ, त्या-त्या योजनांच्या मार्गदर्शक सुचनांप्रमाणे घेण्यास संबंधीत लाभार्थी पात्र राहतील. एकात्मिक पाणलोट विकासाच्या उपचारांचा व कृषि विस्तार व प्रशिक्षण योजनांतील अन्य योजनेमधुन या योजनातील बाबी व्यतिरीक्त बाब अग्रक्रमाने शासनाने निर्धारित केलेल्या प्रमाणानुरूप देण्याबाबत निवड समितीने संबंधीत अधिका-यांना सुचना द्याव्यात.

लाभार्थींना अनुदान वजा जाता उर्वरीत रक्कमेसाठी पतपुरवठा करण्याबाबत नोडल अधिकारी, (राष्ट्रीयकृत बँक) यांचेकडून तसेच सहकारी पतपुरवठा संस्थाकडून लाभार्थींची कर्ज प्रकरणे मंजूर करण्याबाबत निवड समितीने शिफारस केल्यानंतर निवड समिती सचिवांनी बँकाशी संपर्क साधून पतपुरवठा वेळेत होईल या दृष्टिने आवश्यक पाठपुरावा करावा.

१२. तांत्रिक मान्यता :- योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना याच योजनेसाठी तांत्रिक मान्यता समजण्यात याव्यात.

१३. मासिक प्रगती अहवाल: योजनेचा मासिक प्रगती अहवाल विहित प्रपत्र १ (अ) आणि १ (ब) मध्ये प्रत्येक महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत कृषि आयुक्तालयास व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास विभाग यांना नियमितपणे पाठविण्यात यावा. व त्याची प्रत इमेलवर कृषि आयुक्तालयास ddappsctsp@rediffmail.com वर पाठवावी. परंतू, असे निदर्शनास येते की, काही जिल्ह्यांचे अहवाल पाठपुरावा करूनही नियमितपणे प्राप्त होत नाहीत. अशाप्रकारे दुर्लक्ष केल्याचे आढळल्या नाईलाजाने संबंधितांविरुद्ध प्रशासकीय कारवाई करणे भाग पडेल याची नोंद घ्यावी. सादर योजनेचा विभागीय स्तरावरूनही अपेक्षित गांभिर्याने आढावा घेला जात नाही असे दिसते. याबाबत विभागीय कृषि सह संचालक यांनी नियमितपणे आढावा घेऊन विभागाचा संकलित अहवाल नियमितपणे कृषि आयुक्तालयास पाठविण्याची व्यवस्था करावी.

१४. तपासणी: योजनेची अंमलबजावणी यशस्वीरित्या होण्याच्या दृष्टिने विहित प्रपत्र २अ नमुन्यात खालीलप्रमाणात तपासणी करण्यात यावी.

पदनाम	तपासणीची टक्केवारी
१. विभागीय कृषि सह संचालक (कार्यालयातील वर्ग -१ व त्या पुढील अधिकारी) (विभागातील कार्यक्रमाच्या लक्षांका प्रमाणे प्रत्येक जिल्ह्यात तपासणी होईल याची दक्षता घ्यावी.)	-- ०.७५ टक्के
२. कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद - सर्व पंचायत समितीमध्ये संख्येच्या सम प्रमाणांत	-- ५ टक्के
३. जिल्हा कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) - सर्व पंचायत समितीमध्ये संख्येच्या सम प्रमाणांत	-- १० टक्के
४. कृषि अधिकारी (वि.घ.यो.) पंचायत समितीस्तर कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद व विभागीय कृषि सह संचालक यांनी केलेल्या तपासणीचा अहवाल सोबत जोडलेल्या प्रपत्र - २ ब मध्ये कृषि आयुक्तालयास दर महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत सादर करावा. प्रत्येक तालुक्यात सर्व बाबींची समप्रमाणात तपासणी करण्यात यावी.	-- १०० टक्के

सोबत : १) परिशिष्ट (एक) व (दोन)

२) प्रपत्र - १, २ (अ), २ (ब)

स्वाक्षरीत /-

संचालक

(विस्तार व प्रशिक्षण)

कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

परिशिष्ट - एक
आदिवासी उप योजना क्षेत्रातील (टिएसपी) व आदिवासी उप योजना क्षेत्राबाहेरील
(ओटिएसपी) योजना सन २०१४-१५ अंतरिम मार्गदर्शक सुचना
बाबनिहाय अनुज्ञेय अनुदान मर्यादा

अ.क्र	बाब	अनुदानाची टक्केवारी	उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान मर्यादा (रुपये)
०१	जमीन सुधारणा (१ हेक्टर मर्यादेत)	१००	मृदु संधारण निकषानुसार एक हेक्टर क्षेत्रा करीता रु.४०,०००/-
०२	निविष्ठा वाटप (१ हेक्टर मर्यादेत)	१००	रु.५,०००/-
०३	पीक संरक्षण/शेतीची सुधारित अवजारे	१००	रु.१०,०००/-
०४	बैलजोडी/ रेडेजोडी	१००	रु. ३०,०००/-
०५	बैलगाडी	१००	रु. १५,०००/-
०६	जुनी विहिर दुरुस्ती	१००	रु.३०,०००/- नाबार्डच्या निकषानुसार
०७	इनवेल बोअरिंग	१००	रु.२०,०००/- नाबार्डच्या निकषानुसार
०८	पाईप लाईन	१००	नाबार्डच्या निकषानुसार रु.२०,०००/-
०९	पंपसंच	१००	रु.२०,०००/-
१०	नवीन विहिर	१००	रु. ७०,०००/- ते रु.१,००,०००/- (रोहयो अंतर्गत जवाहर योजने नुसार)
११	शेततळे	१००	रु.३५,०००/- मृ.सं निकषानुसार
१२	परसबाग कार्यक्रम	१००	रु.२००/- प्रति लाभार्थी (फलोत्पादन विभागाच्या निकषानुसार)
१३	तुषार/ ठिबक सिंचन संच पुरवठा	१००	रु. २५,०००/- च्या प्रति हेक्टर (फलोत्पादन विभागाच्या निकषानुसार)

टिप : १) वरील घटकांपैकी जे लाभार्थी नविन विहिर या घटकाचा लाभ घेतील, त्यांच्यासाठी प्रति लाभार्थी अनुदानाची उच्चतम मर्यादा रु. ७०,०००/- ते १,००,०००/- पर्यंत अनुज्ञेय राहिल. मात्र, विहिर खोदण्यासाठी खर्च कमी झाल्यास प्रत्यक्ष खर्चाच्या मर्यादेइतकेच अनुदान अनुज्ञेय राहिल, शिल्लक अनुदानातून अन्य बाबींचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही.

२) जे लाभार्थी नविन विहिर या घटकाचा लाभ घेणार नाहीत, त्यांच्यासाठी अनुदानाची उच्चतम अनुज्ञेय मर्यादा रु. ५०,०००/- राहिल.

परिशिष्ट - (दोन)

(अ) घटकनिहाय अनुदान व स्वरूप

1. जमीन सुधारणा: जमीन सुधारणा करण्यासाठी १ हेक्टर पर्यंत रु.४०,०००/- च्या उच्चतम मर्यादेत १०० टक्के अनुदान अनुज्ञेय राहिल किंवा ग्राम विकास व जलसंधारण विभागाने निश्चित केलेल्या निकषानुसार उच्चतम मर्यादेचे अधिन राहून अनुदान अनुज्ञेय राहिल. सदर घटकांचे निकषांमध्ये वेळोवेळी होणारे बदलही लागू राहतील. या घटकांतर्गत नवीन भात खाचर (मजगी) या बाबींचा लाभ देण्यात यावा. जमीन सुधारणा या बाबींसाठी रु ४०,०००/- पेक्षा जादा येणारा खर्च लाभार्थीने स्वतः करावयाचा आहे.
2. निविष्ठा पुरवठा: निविष्ठा पुरवठ्या करीता रक्कम उच्चतम मर्यादा रु.५०००/- पर्यंत १०० टक्के अनुज्ञेय राहिल. या बाबींमध्ये शेतक-यांना बियाणे, खते व पीक संरक्षण औषधे यांचा पुरवठा करण्यात यावा. निविष्ठांचा पुरवठा करतांना भौगोलिक परिस्थितीचा अभ्यास करून त्या भागात होणा-या प्रचलित पिकांच्या बियाण्याचे संकरीत/ सुधारित/अधिक उत्पादन देणारे वाण यांचा पुरवठा करावयाचा आहे. पिक उत्पादन आराखड्या प्रमाणे निविष्ठा वाटपाचा आराखडा तयार करण्यात यावा व त्याप्रमाणे निविष्ठांचा हंगामापूर्वी पुरवठा करण्याची दक्षता घ्यावी.
निविष्ठा पुरवठा हा एक हेक्टर क्षेत्राच्या मर्यादेत करण्यात यावा. किटकनाशके /रासायनिक खते यांचा पुरवठा राज्यस्तरीय दर निश्चिती समितीने निर्धारित केलेल्या दरानुसार व संचालक (नि.व गु.नि.) यांच्या मार्गदर्शक सुचनांचे अधिन राहून शासन नियुक्त पुरवठा संस्थांकडून करावा. बियाणांची खरेदी महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ/कृषि वि'ापीठे यांचेकडून करण्यात यावी. या घटकाचा लाभ खरीप/रब्बी व उन्हाळी या तिन्ही हंगामात अथवा एकाच हंगामात देता येईल. मात्र, या बाबी करीता कमाल मर्यादेपेक्षा अधिक अनुदान अनुज्ञेय राहणार नाही. शेतक-यांना माहिती देवून एकात्मिक किड व्यवस्थापनासाठी उद्युत करावे.
3. पिक संरक्षण अवजारे व शेतीची सुधारित अवजारे: या बाबी अंतर्गत पीक संरक्षण औजारे व शेतीची सुधारित अवजारे यांचा शासनाने निर्धारित केलेल्या दराने व शेतक-यांच्या मागणी प्रमाणे पुरवठा करण्यात यावा. शेतक-यांना या बाबींवर लाभ देतांना शेतक-यांस कोणत्या अवजारांची आवश्यकता आहे हे त्यांच्याकडून लेखी घेऊन त्यानुसारच अवजारांचा पुरवठा करावा. संचालक, एनसीआयपीएम यांच्या दि. २३/४/२०१२ च्या पत्रानुसार पीक संरक्षणासाठी प्रकाश सापळ्यांच्या वापराची शिफारस केली आहे. या घटकासाठी उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान मर्यादा रुपये १०,०००/- मर्यादेत अनुज्ञेय राहिल. शासनाने निर्धारित केलेल्या दरानुसार व संचालक (नि.व गु.नि.) यांच्या मार्गदर्शक सुचनांचे अधिन राहून शासन नियुक्त पुरवठादार संस्थांकडून सदर घटकाचा करावा.
4. बैलजोडी/रेडेजोडी: बैलजोडी/रेडेजोडी याबाबीकरिता उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान मर्यादा रु.३०,०००/- च्या मर्यादेत अनुज्ञेय राहिल. बैलजोडी/रेडेजोडी यांचा पुरवठा लाभार्थ्यांच्या मागणीनुसार करावा. बैलजोडीची खरेदी नियमित जनावरांच्या बाजारात लाभार्थ्यांच्या संमतीनुसार, पशुवैद्यकीय अधिकारी, जिल्हा कृषि अधिकारी (विधयो), जिल्हा परिषद व कृषि अधिकारी (विधयो) यांच्या उपस्थितीत करावी. बैलजोडी सुदृढ व शेती कामास योग्य असल्याबाबत पशुवैद्यकीय अधिकाऱ्यांकडून प्रमाणपत्र घेण्यांत यावे. खरेदीचा व्यवहार झाल्यानंतर बैलजोडीचा विमा उतरविण्यात यावा व निशाणी म्हणून टूटडंग करून (गोंदवून) घ्यावे. लाभार्थ्यांचा बैलजोडी समवेत पोस्टकार्ड साईजचा फोटो काढावा व सदर फोटो संबंधित अधिकाऱ्यांनी तपासणीचे वेळेस उपलब्ध करून द्यावा. ज्या लाभार्थ्यांकडे स'ःस्थितीत स्वतःची बैलजोडी आहे अशा लाभार्थ्यांना बैलजोडी/ रेडेजोडीचा लाभ अनुज्ञेय नाही.
- ४.१. बैल जोडी/रेड जोडीची मागणी करणा-या शेतक-यांचा लेखी स्वरूपात अर्ज घ्यावा.
- ४.२. या अर्जासोबत संबंधित शेतक-याकड सध्या बैलजोडी/रेडेजोडी नसल्याचे ग्रामसेवकाचे प्रमाणपत्र घ्यावे.
- ४.३. प्राप्त मागणीनुसार अर्जाची छाननी कृषि अधिकारी (विधयो), पंचायत समिती यांनी करून गट विकास अधिकारी यांचे शिफारशीसह कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद यांचेकड पाठविण्यात यावेत.

४.४. जिल्हा कृषि अधिकारी (विद्ययो) जि.प. यांनी प्राप्त अर्जाची छाननी करावी. बैलजोडी/रेडजोडी खरेदी केल्यानंतर खरेदीची कागदपत्रे सादर करताच त्याबाबत खात्री करून उच्चतम अनुदान मर्यादा रक्कम रु.३०,०००/- किंवा त्यापेक्षा खरेदी किंमत कमी असल्यास प्रत्यक्ष खरेदीची रक्कम लाभार्थीच्या बँक खात्यात जमा करावी.

5. बैलगाडी: बैलगाडी या घटकांसाठी उच्चतम अनुदान मर्यादा रु.१५,००० /- च्या मर्यादेत अनुज्ञेय राहिल. बैलगाडीची खरेदी करतांना परिशिष्ट दोन मधील मुद्दा (ब) नुसार शासनाने निर्धारित केलेल्या दराने व शासननियुक्त पुरवठा संस्थांकडून करण्यात यावी. बैलगाडीचा पुरवठा केल्यानंतर बैलगाडीच्या दर्शनी भागावर योजनेचे नाव व पुरवठा केल्याचे वर्ष लिहीलेले ३X२ इंच आकाराचे पत्र्याचे ठळक लेबल लावावे अथवा लाकूड असलेल्या भागात कोरून घ्यावे. याबाबत संचालक (नि.व गु.नि.) यांच्या मार्गदर्शक सुचनांचे अधिन राहून शासन नियुक्त पुरवठा संस्थांकडून पुरवठा करावा.

6. जुनी विहिर दुरुस्ती : या बाबी अंतर्गत नाबार्डने निर्धारित केलेल्या निकषांच्या आधारे उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान रु.३०,०००/- च्या मर्यादेत अनुदान अनुज्ञेय राहिल. जादा रक्कम लागल्यास ती लाभार्थीने स्वतः उभी करावयाची आहे. लाभार्थ्यांनी जुन्या विहिरीची कामे करतांना त्याचे अंदाजपत्रक तयार करून उप अभियंत्याकडून तांत्रिक मान्यता घ्यावी व कृषि अधिकारी (विद्ययो) पंचायत समिती यांनी झालेल्या कामाचे मोजमाप करून खर्चाचे प्रमाणातच अनुदानाचा लाभ देण्यात यावा. नाबार्डकडून याबाबतच्या निकषात वेळोवेळी जे बदल करण्यांत येतील ते बदल या योजने करीता लागू राहतील. या घटकाचा लाभ घेतला असेल तर अशा लाभार्थ्यांना इनवेल बोअरिंग घटकाचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही.

7. इनवेल बोअरिंग: या बाबीसाठी नाबार्डने निर्धारित केलेल्या खर्चाच्या प्रमाणकांप्रमाणे उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान रु.२०,०००/- मर्यादेत अनुदान अनुज्ञेय राहिल. इनवेल बोअरिंगचे काम करतांना खर्चाचे अंदाजपत्रक व तांत्रिक निकषानुसार ठिकाणाची योग्यता (Feasibility Report) याबाबत भुजल सर्वेक्षण यंत्रणेकडून प्राप्त करून घ्यावा. कृषि अधिकारी (विद्ययो), पंचायत समिती यांनी झालेल्या कामाची मोजमापे घेऊन प्रत्यक्ष खर्चाचे प्रमाणात अनुदानाचा लाभ देणेत यावा. या घटकाचा लाभ घेतलेल्या लाभार्थ्यांना जुनी विहिर दुरुस्तीचा लाभ अनुज्ञेय राहणार नाही.

8. पाईप लाईन: या बाबी अंतर्गत लाभार्थीस नाबार्डने निर्धारित केलेल्या खर्चाचे प्रमाणकांनुसार उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान रु.२०,०००/- या मर्यादेत अनुदान अनुज्ञेय राहिल. पाईप लाईनची खरेदी परिशिष्ट दोन मधील मुद्दा (ब) नुसार करण्यात यावी. याबाबत शासनाने निर्धारित केलेल्या दरानुसार व संचालक (नि.व गु.नि.) यांच्या मार्गदर्शक सुचनांचे अधिन राहून शासन नियुक्त पुरवठादार संस्थांकडूनच पुरवठा करावा.

9. पंपसंच: शासनाने दर निश्चिती केलेले विद्युत पंपसंच/ऑईल इंजिनचा पुरवठा उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान रु. २०,०००/- च्या मर्यादेत सिंचन स्त्रोत उपलब्ध असणा-या शेतक-यांना अनुदानावर करावा. पंपसंच खरेदी परिशिष्ट दोन मधील मुद्दा (ब) नुसार करण्यात यावी. याबाबत संचालक (नि.व गु.नि.) यांच्या मार्गदर्शक सुचनांचे अधिन राहून शासन नियुक्त पुरवठादार संस्थांकडून पुरवठा करावा. सिंचनासाठी पाण्याची उपलब्धता व विद्युत कनेक्शन लाभधारकाकडे असल्याची खात्री कृषि अधिकारी, पंचायत समिती यांनी करावी व त्यानुसार विद्युत पंपाचा लाभ शेतक-यांना देण्यात यावा.

10. नवीन विहीर खोदणे: या घटकासाठी रोजगार हमी योजनेअंतर्गत जवाहर विहीर योजनेला जे आर्थिक निकष वेळोवेळी निर्धारित करण्यात येतील, त्या निकषांप्रमाणे अनुदान अनुज्ञेय राहिल. सदरचा कार्यक्रम राबविताना महाराष्ट्र ग्रामीण रोजगार हमी योजना अंतर्गत जवाहर विहीर कार्यक्रमाच्या सुधारीत मापदंडानुसार

(शा.नि.क्र.रोहयो-२००७/प्र.क्र.१७९/रोहयो-१ मंत्रालय मुंबई-३२ दि.१० एप्रिल २००८) भुस्तरानिहाय नवीन विहीरी करीता खर्चाचे मापदंड लागू राहतील. त्यानुसार लाभार्थीस रु. ७०,०००/- ते रु.१,००,०००/- मर्यादेत अनुदान अनुज्ञेय राहिल. तसेच शासन पत्र क्र विघयो/१००२/प्रक्र ७३/भाग १/२१अ, दि. १३ मार्च २००३ अन्वये या योजनेअंतर्गत किमान क्षेत्राची अट ०.४० हेक्टर निश्चित करण्यात आली आहे. त्यानुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

अ.क्र.	भुस्तराचा प्रकार	जिल्हे	प्रति नवीन विहीर अनुज्ञेय अनुदान मर्यादा (रु.)
१	वालुकामय व मेटामार्फीक (रुपांतरीत) विदर्भातील भाग आणि तापी पुर्णा खोऱ्यातील भाग	गडचिरोली, भंडारा, गोंदिया,चंद्रपूर, नागपूर, अकोला, वाशिम, अमरावती, बुलढाणा, धुळे,नंदूरबार जळगांव, कोल्हापूर, सिंधूदुर्ग, रत्नागिरी	१,००,०००/-
२	दख्खन पठारचा प्रदेश	नागपूर, वर्धा, अमरावती, यवतमाळ, अकोला,वाशिम, बुलढाणा, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, सोलापूर, अहमदनगर, नाशिक,नंदुरबार, धुळे, जळगांव, उसमानाबाद, औरंगाबाद, लातूर, जालना, परभणी, हिंगोली, बीड, नांदेड,	१,००,०००/-
३	जांभ्या खडकाचा प्रदेश (किनारपट्टीचा भाग)	ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधूदुर्ग	७०,०००/-

वरील तक्त्यात दर्शविल्यानुसार नवीन विहीर घटकाकरीता खर्चाचे मापदंड असून भुजल सर्वेक्षण व विकास यंत्रणेचे प्रमाणपत्र घेणे बंधनकारक राहिल. नवीन विहीर या घटका खाली लाभार्थीस अनुदान देतांना भूस्तरिय रचना व अंदाजपत्रकातील घटकानुसार झालेल्या प्रत्यक्ष कामाचे मोजमापानुसार अनुदान अदा करावे. प्रत्यक्षात झालेल्या खर्चाप्रमाणे अनुदान उच्चतम मर्यादेनुसार रक्कम शिल्लक राहत राहिल्यास त्यामधुन अन्य बाबींचा लाभ लाभार्थीस अनुज्ञेय नाही. "नवीन विहीर" या घटकाचा लाभ घेणा-या लाभार्थीस अन्य कोणत्याही घटकाचा लाभ अनुज्ञेय नाही. लाभार्थीस दोन आर्थिक वर्षात पूर्ण लाभ देण्याचे दृष्टीने विहीरीचे काम सदर कालावधी पूर्ण घेण्याबाबत संबंधितांनी दक्षता घ्यावी.

11. शेततळे: मृद व जलसंधारण विभागाच्या निकषांनुसार व रोजगार हमी योजनेच्या मापदंडाप्रमाणे उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान रुपये ३५,०००/- च्या मर्यादेत अनुज्ञेय राहिल.

12. परसबाग : शेतक-यांना परसबागेसाठी प्रति लाभार्थी रुपये २००/- प्रमाणे उच्चतम मर्यादेत अनुदान अनुज्ञेय राहिल. मध्ये भाजीपाल्याची पिके उदा. शेवगा, टोमॅटो ,कांदा, वांगी, भेंडी इत्यादीचा समावेश राहिल.

१३. सुक्ष्म सिंचन (तुषार/ठिबक संच) पुरवठा: फलोत्पादन विभागाच्या तुषार व ठिबक सिंचन कार्यक्रमानुसार शेतक-यांना सिंचन क्षेत्रात वाढ करण्यासाठी तुषार/ठिबक संचाचा पुरवठा उच्चतम अनुज्ञेय अनुदान मर्यादेत रु.२५०००/- प्रती हेक्टर प्रमाणे अनुज्ञेय राहिल. संचाची खरेदी कृषि विभागाच्या मान्यता प्राप्त उत्पादकांकडून करावी व संचाचा दर्जा आयएसआय प्रमाणीत असावा. संचाची तपासणी कृषि अधिका-यांनी (विघयो) केल्यानंतर अनुदान अनुज्ञेय राहिल.

(ब) कृषि औजारे मागणी व पुरवठा गुणनियंत्रण:

कृषि संचालक, (निविष्ठा व गुण नियंत्रण) यांनी विविध केंद्र/राज्य पुरस्कृत योजनांतर्गत अनुदानावर पुरविण्यात येणाऱ्या कृषि औजारांचे बाबत खरेदी प्रक्रीया, औजारांची स्पेसीफिकेशन्स व गुणवत्ता तपासणी इत्यादी बाबत वेळोवेळी निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार कार्यक्रमाची काटेकोर अंमलबजावणी करण्यात यावी. मंजूर आर्थिक/भौतिक मर्यादेपेक्षा जास्त व प्रत्यक्ष गरजेपेक्षा अधिक व शेतकऱ्यांची मागणी नसलेल्या औजारांची कोणत्याही परिस्थितीत मागणी नोंदवू नये. मागणीनुसार पुरवठा केलेली कोणतीही औजारे पडून राहणार नाहीत, याची सर्वस्वी जबाबदारी मागणी नोंदविणाऱ्या अधिकाऱ्यांची राहिल. मागणी केलेली औजारे त्याच हंगामात वितरीत करण्याची जबाबदारी संबंधित गट विकास अधिकारी/कृषि अधिकारी पंचायत समिती यांची राहिल. औजारे विनावाटप पडून राहिल्याचे आढळून आल्यास मागणी नोंदविणाऱ्या अधिकाऱ्यास जबाबदार धरून शिल्लक राहिलेल्या औजारांच्या किंमती एवढ्या रकमेची एकरकमी वसुली करण्यात येईल. तसेच, संबंधितांविरुद्ध प्रशासकीय कारवाई प्रस्तावित करण्यात येईल. सन २०१४-१५ साठी शासनाने दरनिश्चिती केल्यावर शासन निर्णय व संचालक (नि. व गु.नि.) यांचेकडून निर्गमित होणाऱ्या मार्गदर्शक सूचना जशाच्या तशा लागू राहतील.

कृषि आयुक्तालयाचे परिपत्रक.जा.क्र.कृषि/१६ सीबीसेल/लाभार्थी/४७०/२०१२, दि.१२/०३/२०१२ नुसार ज्या प्रकरणी अनुदान वजा जाता लाभार्थी हिश्याची रक्कम वसूल करावयाची आहे तेथे ती संबंधितांकडून रोख अथवा डी.डी. स्वरूपात वसूल करून या रकमेची लाभार्थ्यांना शासकीय जमा पोचपावती देण्यात यावी. तसेच, वसूल केलेली रक्कम अथवा डी.डी. तात्काळ संबंधित कर्मचाऱ्यांनी त्यांच्या कार्यालयातील रोखपालाकडे जमा करावी. रोखपालाने या रकमेची नोंद रोखवही मध्ये घेवून कार्यालयाच्या आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांच्या बँक खात्यात त्वरीत जमा करावी. याप्रमाणे कार्यवाही न केल्यास, ती वित्तीय अनियमितता समजून संबंधित मागणी नोंदविणा-या अधिका-या विरुद्ध प्रशासकीय कारवाई केली जाईल. लाभार्थी हिश्यासह पुरवठा संस्थेची देयके अदा करणे ही मागणी नोंदविण्या-या अधिका-याची सर्वस्वी जबाबदारी राहिल.

अनुदानाची द्दिवरुक्ती:

उपरोक्त योजनेंतर्गत १४ बाबींसाठी अनुदान देण्यात येत आहे. इतर योजनेमधूनही या बाबींसाठी अनुदान देण्याची तरतूद आहे. तेव्हा लाभार्थीस एकाच घटकासाठी दोन योजनेमधून अनुदान दिले जाणार नाही याची दक्षता घेण्यात यावी. या योजनेतील नविन विहीर या घटकाचा लाभ घेतल्यानंतर पुढे सदर लाभार्थ्यास या योजनेतून नविन विहीर तसेच इतर कोणत्याही घटकाचा लाभ कधीही अनुज्ञेय राहणार नाही. बैलजोडी या घटकाचा लाभ घेतल्यानंतर सदर लाभधारकाला किमान पुढील पाच वर्षांपर्यंत इतर योजनेतून बैलजोडी घटकाचा लाभ देण्यात येवू नये. जे लाभार्थी नविन विहीर या घटकाचा लाभ घेणार नाहीत, त्यांना उर्वरित घटकांपैकी रु.५०,०००/- च्या मर्यादेत इतर घटकांचा एकदाच लाभ देय राहिल.

स्वाक्षरीत /-

संचालक

(विस्तार व प्रशिक्षण)

कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे

प्रपत्र = २ (अ)

सन २०१४-१५ मध्ये आदिवासी उपयोजना (क्षेत्रांतर्गत व क्षेत्राबाहेरील) अंतर्गत आदिवासी शेतकऱ्यांना शेतीसाठी अर्थ सहाय्य देण्याची योजना

तपासणीचे प्रपत्र

1. तपासणी अधिकाऱ्याचे नाव व पदनाम
2. तपासणी दिनांक
3. तपासणी केलेल्या लाभार्थीचे नाव व पत्ता
4. लाभार्थीने केलेल्या मागणी केलेल्या बाबी एकूण
5. दिलेल्या लाभाचा तपशील व रक्कम
6. घटकनिहाय पुरवठा संस्थेचे नाव
7. उत्पादकाचे नाव
8. प्राप्त झाल्याचा दिनांक
9. लाभ दिलेल्या घटकाची रक्कम
10. अनुदानाची रक्कम

नवीन विहीर या घटकाचा लाभ घेतलेल्या लाभार्थी बाबत माहिती

अ) नवीन विहीर घेतलेल्या क्षेत्राचा सर्वे नंबर

ब) नवीन विहीरीचा अंदाजपत्रकीय खर्च

क) तपासणीच्या दिनांकास विहीरीच्या कामाची स्थिती

ड) तपासणीच्या दिनांकास विहीरीवर झालेला खर्च

11. इ) लाभार्थीस दिलेले अनुदान

12. लाभार्थ्याचे अभिप्राय

तपासणी अधिकाऱ्याचे अभिप्राय

तपासणी दिनांक

तपासणी अधिकाऱ्याची स्वाक्षरी

प्रपत्र -२ (ब)

सन २०१४-१५ आदिवासी उपयोजना अंतर्गत लाभार्थी तपासणीचा मासीक अहवाल

विभाग -----जिल्हा -----

माहे ----- अखेर

अ. क्र.	तपासणी अधिका-याचे नाव	पदनाम	लाभ दिलेल्या लाभार्थींची संख्या		तपासणी केलेल्या लाभार्थींची संख्या			तपासणी केलेल्या औजारांची संख्या		शेरा
			महिन्या त	दि. १/४/१४ पासून	महिन्या त	दि. १/४/१४ पासून	तपासणी ची टक्केवारी	महिन्या त	दि. १/४/१४ पासून	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११

दिनांक :-

तपासणी अधिका-याची स्वाक्षरी